

Bijlage 1: tabel met consequenties voor verschillende alternatieven voor het meenemen van het isoleren met de versterking

Opties	Financiële gevolgen	Gevolgen voor versterking / veiligheid	Uitvoerbaarheid
1. Meenemen van isoleren bij middelzware en zware versterkingen (<u>huidig beleid</u>).	Budget reeds gedekt, betreft 4000-5000 huizen.	Kan binnen einddatum van 2028 worden opgevangen. Onder voorbehoud dat maatregel 29 duidelijk gecommuniceerd is.	<ul style="list-style-type: none"> - Vergroot druk op bouwcapaciteit ten opzichte van situatie voor Nij Begun, doorrekening vanuit NCG geeft aan dat dit binnen juiste randvoorwaarden haalbaar is.
2. Meenemen van isoleren door NCG bij alle nog te versterken woningen (totaal 10.500 – 12.000 huizen). Bewoners krijgen isolatie in natura aangeboden tegelijk met de versterking (<u>uitbreiden maatregel 28</u>).	Betreft het isoleren bij 5500 – 8000 extra woningen x € 14.000 ¹ = € 80 – 120 mln. Tevens aanzienlijke extra uitvoeringskosten door NCG (doordat NCG tot 2030-2032 bezig blijft met het uitvoeren van versterking in combinatie met verduurzaming). Inschatting is ongeveer € 140 mln per jaar ² .	Einddatum versterking 2028 wordt niet gehaald. Eerste inschatting is dat de einddatum verschuift tot 2030 – 2032 ³ met name doordat er meer bewoners gebruik zullen moeten maken van de tijdelijke huisvesting van NCG. Nieuwe doorrekening van NCG van het Meerjaren Versterkingsplan (MJVP) is noodzakelijk.	<ul style="list-style-type: none"> - De nadruk van de werkzaamheden van NCG verandert van versterking met waar mogelijk meenemen van andere aspecten (waaronder isoleren) naar het versterken én isoleren van woningen. De NCG heeft tijd nodig om deze wijziging door te voeren. - NCG heeft extra uitvoerings- en bouwcapaciteit nodig. Ook is een belangrijke beperking de hoeveelheid tijdelijke huisvesting. Beide kunnen alleen worden opgevangen met een langere doorlooptijd. Er zijn geen opschalingsmogelijkheden binnen de huidige doorlooptijd.
3. Meenemen door NCG van het isoleren bij alle woningen in de versterkingsopgave en ruimtelijk samenhangende contouren ⁴ om verschillen te voorkomen.	Aantallen zijn sterk afhankelijk van keuze over de contouren, tussen 30.000 en maximaal 215.000 (totaal aantal woningen in 5 versterkingsgemeenten) x € 14.000 = € 420 mln. – 3 mrd. Tevens aanzienlijke extra uitvoeringskosten door NCG. Voor periode tot 2030-2032 ongeveer € 140 mln. per jaar (zie optie 2). Voor de jaren na 2030-2032 is nadere analyse van	Einddatum 2028 van versterking wordt niet gerealiseerd. Eerste inschatting is dat de einddatum verschuift naar 2035. Nieuwe doorrekening van NCG van het Meerjaren Versterkingsplan (MJVP) is noodzakelijk. Afgesproken kan worden dat NCG het isoleren van woningen die niet	<ul style="list-style-type: none"> - De nadruk van de werkzaamheden van NCG verandert (zie optie 2). - Er is een nadere doorrekening nodig om te bepalen voor hoeveel woningen en onder welke randvoorwaarden NCG dit kan uitvoeren.

¹ Dit bedrag is gebaseerd op inschattingen van TNO over de kosten voor isoleren gewogen naar huistypes en inschatting van de labels in Groningen, dat komt neer op gemiddeld € 20.000 per woning, daar is het gemiddelde budget per woning dat in maatregel 29 reeds is gereserveerd (€ 6000) van af getrokken. Doordat NCG de versterking uitvoert kan er geen gebruik worden gemaakt van de ISDE, vandaar dat kosten per huis anders uitvallen dan bij optie 4.

² Aanname is dat de werkzaamheden van de NCG na 2028 vergelijkbaar zijn met de werkzaamheden van NCG tot 2028 omdat in extra jaren dezelfde soort werkzaamheden worden uitgevoerd.

³ Dit is eerste indicatie, voor beter beeld is doorrekening van NCG noodzakelijk. De gemiddelde uitvoeringskosten van NCG over de periode 2023-2028 zijn ongeveer € 140 mln per jaar.

⁴ Met ruimtelijk samenhangende contouren wordt bedoeld dat ook de huizen die naast huizen staan die versterkt worden worden meegenomen. Dit omdat zeker in de kern van het versterkingsgebied het verschil tussen woningen die versterkt (en daarmee geïsoleerd worden) als oneerlijk wordt gezien. Door ook de huizen in de contour mee te nemen is de einduitkomst en wijze van financiering voor het isoleren voor alle huizen in dat gebied gelijk.

<p>Bewoners krijgen isolatie in natura aangeboden tegelijk met de versterking (<u>uitbreiden maatregel 28</u>).</p>	<p>uitvoeringskosten nodig omdat in die jaren er geen versterking meer plaatsvindt en uitvoering zich enkel richt op het isoleren.</p>	<p>verstrekkt worden of reeds versterkt zijn na de versterkingsoperatie oppakt – maar dit past niet altijd bij een gebiedsgerichte aanpak.</p>	
<p>4. Volledig vergoeden van het isoleren voor alle woningen in Groningen en Noord-Drenthe.</p> <p>Bewoners krijgen volledige vergoeding en ondersteuning vanuit gemeenten (<u>ophogen maatregel 29</u>).</p> <p>De rol van NCG bij het uitvoeren van maatregel 29 is vooralsnog beperkt.</p>	<p>Naar verwachting betreft dit ongeveer 300.000 woningen die niet volledig voldoen aan de isolatiestandaard.</p> <p>Per woning is gemiddeld € 8.000 extra nodig bovenop hetgeen reeds beschikbaar vanuit nationale subsidies (ISDE) en maatregel 29 uit Nij Begun.</p> <p>Benodigd extra budget 300.000 x € 8.0000 = € 2,4 mrd (bovenop reeds gereserveerde € 1,65 mrd⁵ voor maatregel 29).</p>	<p>Ook als de opdracht aan NCG niet wordt uitgebreid zal dit mogelijk effect hebben op einddatum van 2028 omdat er voor grote aantallen woningen extra druk op bouwcapaciteit in de regio wordt gelegd.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Alleen mogelijk via subsidiering van bewoners omdat het uitvoeren van isoleren van woningen door NCG voor dergelijke aantallen niet haalbaar is. - Bewoners zullen naar verwachting allemaal direct willen starten met deze gratis isolatie. - Vergroot door grote aantallen de druk op de bouwcapaciteit in eerste jaren. - Kan gedeeltelijk worden gemitigeerd door samen met de gemeenten een prioritering en fasering in de isolatie van woningen te maken, gericht op bijv. de mensen in de versterking en de meest kwetsbaren.

⁵ Dit bedrag is gebaseerd op aantal woningen in de regio met labels G t/m C, in gesprek met de regio is besproken dat iedereen gebruik moet kunnen maken van dit budget, dus ook labels B en A indien er nog isolatiemaatregelen nodig zijn. Omdat kosten per woning naar verwachting laag zijn is de verwachting dat dit binnen het budget kan worden opgevangen. Bij volledige vergoeding moet wel worden uitgegaan van totaal aantal woningen.